Kirjaoskamatus üksikutes vanusaastates ja rühmades.
*Le savoir lire et écrire d'apres l'âge des personnes.*

| | Üldse maakond Le district de Tartu | | | | | | Tartu linn La ville de Tartu | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Lugemisoskuseta Personnes ne sachant lire | | | Kirjutamisoskuseta Personnes ne sachant écrire | | | Lugemisoskuseta Personnes ne sachant lire | | | Kirjutamisoskuseta Personnes ne sachant écrire | | |
| | M. Hommes | N. Femmes | K. Total | M. Hommes | N. Femmes | K. Total | M. Hommes | N. Femmes | K. Total | M. Hommes | N. Femmes | K. Total |
| 7 a. v. | 68,5 | 63,3 | 65,9 | 77,1 | 71,5 | 74,3 | 51,8 | 37,4 | 44,4 | 57,1 | 42,4 | 49,5 |
| Agées de 7 ans | | | | | | | | | | | | |
| 8 a. v. | 41,7 | 40,2 | 41,0 | 49,9 | 48,9 | 49,4 | 15,2 | 13,8 | 14,5 | 21,2 | 17,1 | 19,2 |
| 9 „ | 17,5 | 14,9 | 16,2 | 21,1 | 20,6 | 20,9 | 6,1 | 3,9 | 5,1 | 7,2 | 5,4 | 6,4 |
| 10 „ | 5,8 | 6,1 | 5,9 | 6,8 | 7,1 | 6,9 | 3,1 | 1,7 | 2,4 | 3,9 | 2,2 | 3,0 |
| 11 „ | 3,6 | 2,7 | 3,2 | 4,2 | 3,3 | 3,7 | 1,3 | 2,0 | 1,6 | 1,3 | 2,5 | 1,9 |
| 12 „ | 2,6 | 1,6 | 2,1 | 3,0 | 2,1 | 2,5 | 1,5 | 0,2 | 0,8 | 2,0 | 0,2 | 1,1 |
| 13 „ | 1,8 | 1,8 | 1,8 | 2,2 | 2,1 | 2,1 | 0,5 | 0,3 | 0,4 | 1,0 | 0,3 | 0,6 |
| 14 „ | 1,6 | 1,6 | 1,6 | 1,7 | 1,9 | 1,8 | 0,3 | 0,2 | 0,3 | 0,3 | 0,5 | 0,4 |
| 15 „ | 2,4 | 2,4 | 2,4 | 2,9 | 2,4 | 2,6 | 0,5 | 0,9 | 0,7 | 1,0 | 0,9 | 1,0 |
| 16 „ | 2,0 | 2,2 | 2,1 | 2,4 | 2,7 | 2,6 | 0,2 | 0,2 | 0,2 | 0,5 | 0,5 | 0,5 |
| 17 „ | 2,4 | 2,6 | 2,5 | 3,0 | 3,0 | 3,0 | 0,8 | — | 0,4 | 0,8 | 0,2 | 0,5 |
| 18 „ | 1,9 | 3,4 | 2,7 | 2,5 | 3,6 | 3,1 | 1,1 | 1,1 | 1,1 | 1,4 | 1,3 | 1,3 |
| 19 „ | 2,4 | 1,9 | 2,1 | 2,8 | 2,3 | 2,5 | 1,0 | 0,8 | 0,9 | 1,0 | 0,8 | 0,9 |
| 20 „ | 1,9 | 2,1 | 2,0 | 2,0 | 2,3 | 2,2 | 0,4 | 1,0 | 0,8 | 0,7 | 1,2 | 1,0 |
| 21 „ | 1,6 | 2,2 | 2,0 | 1,9 | 2,4 | 2,2 | 0,4 | 0,6 | 0,5 | 0,8 | 0.6 | 0,7 |
| 22 „ | 1,2 | 1,7 | 1,5 | 1,5 | 1,9 | 1,7 | 0,6 | 1,0 | 0,8 | 1,2 | 1,0 | 1,1 |
| 23 „ | 1,6 | 2,1 | 1,9 | 1,9 | 2,6 | 2,3 | 0,9 | 1,0 | 0,9 | 1,5 | 1,2 | 1,3 |
| 24 „ | 2,0 | 2,5 | 2,3 | 2,3 | 2,8 | 2,6 | 0,3 | 0,5 | 0,4 | 0,6 | 0,5 | 0,5 |
| 25—29 „ | 1,9 | 3,3 | 2,7 | 2,0 | 3,9 | 3,1 | 0,3 | 0,9 | 0,7 | 0,6 | 1,2 | 0,9 |
| 30—39 „ | 2,2 | 4,1 | 3,2 | 2,6 | 5,0 | 4,0 | 0,9 | 1,3 | 1,1 | 1,3 | 1,9 | 1,6 |
| 40—49 „ | 3,6 | 5,1 | 4,4 | 4,2 | 7,3 | 5,9 | 1,4 | 1,6 | 1,5 | 2,4 | 3,7 | 3,1 |
| 50—59 „ | 3,9 | 5,8 | 5,0 | 5,4 | 10.6 | 8,3 | 1,8 | 1,8 | 2,4 | 3,0 | 7,8 | 5,9 |
| 60—69 „ | 7,9 | 9,9 | 9,1 | 15,3 | 32,7 | 25,3 | 4,5 | 6,1 | 5,4 | 11,3 | 26,1 | 20,4 |
| 70 a. v. ja üle | 14,6 | 16,5 | 15,8 | 33,2 | 60,0 | 49,3 | 10,8 | 12,9 | 12,2 | 23,5 | 46,3 | 39,4 |

tuslikkude laste hulgas riivab juba algkooli-olusid: kirjaoskamatus selles vanuses lubab järeldada kas mitte kõigi laste kooliskäimist või laste mitte-edasijõudmist. Võrreldes üleriigilise kirjaoskamatute protsendiga selles vanuses — 5,5-ga — ei tarvitse küll Tartul oma 1,7% pärast väga häbeneda, kuid ta jääb siiski maha Kuressaarest (0,3), Viljandist (0,8), Tallinnast (0,9) ja Võrust (0,9), rääkimata Paldiskist, kus ei leidunud ühtegi kirjaoskamatut. Kui siit maha arvata umbes 0,5% neid, kes küll koolis käivad, kuid veel ei ole suutnud (1-se aasta õpilased) või ei suudagi (vaimliselt defektiivsed) kirjaoskust omandada, siis jääb ikkagi veel järele 1,2% ehk arvuliselt 52 poissi ja 31 tütarlast, kes rahvalugemise ajal (28. XII. 1922) Tartus veel ei olnud täitnud oma koolikohustust.

**Koolikohustuse täitmine. Algkoolide võrk.** Koolikohustuse täitmise järelevalve linnades on pandud kohaliku koolivalitsuse peale, kes seda teostab kooli-hoolekogude kaudu. Avalikku koolikohustust on püütud teostada kogu selle seaduse §§ 15 ja 19 valjusega. Nende §§ vastu eksinud lastevanemaid ja tööandjaid (taluperemehi) on tulnud õige tihti karistada, millejuures „trahvirahadest" on moodustunud algkoolide eelarves teatud tuluallikas. Linna 17 avaliku algkooli pealt kokku oli see „tulu" 1920. a. — Mk. 1289.—, 1921. a. — Mk. 23196.—, 1922. a. — Mk. 22411.—, 1923. a. — Mk. 45789. Need summad tarvitatakse õpperaamatute muretsemiseks ja abiandmiseks kehvematele õpilastele. 1920. a. seadusega määratud trahvimäärad on aga vahepeal elumaksumuse tõusu tõttu jäänud väga väikesteks.



Tartu, lk. 641